

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 120/25

U Luxembourggu 11. rujna 2025.

Mišljenje nezavisne odvjetnice u predmetu C-196/24 | [Aucrinde]¹

Nezavisna odvjetnica Tamara Čapeta: Poveljom se ne zabranjuje dokazivanje očitstva uzimanjem genetskog uzorka *post mortem*

Na temelju načela uzajamnog priznavanja, francuski sud ne može odbiti zahtjev za izvođenje dokaza koji mu je uputio talijanski sud, čak i ako je njegovim nacionalnim pravom uzimanje genetskih uzoraka s mrtvog tijela radi dokazivanja očitstva zabranjeno kao dio javnog poretka, ako osoba o kojoj je riječ za života na to nije izričito pristala

Podnositelj zahtjeva u ovom predmetu pred talijanskim sudom pokrenuo je postupak u kojem traži da se utvrdi da je osoba koja je preminula i pokopana je u Francuskoj njegov biološki otac. Taj je sud uputio francuskom sudu zahtjev za ekshumaciju i uzimanje genetskog uzorka s tijela navodnog oca, u skladu s Uredbom 2020/1783 o uspostavi pravosudne suradnje u građanskim i trgovačkim stvarima kad je riječ o izvođenju dokaza². Međutim, na temelju francuskog Građanskog zakonika, sud ne može naložiti ekshumaciju tijela radi uzimanja genetskog uzorka kako bi se utvrdilo očitstvo, osim ako je preminula osoba za vrijeme života dala izričitu suglasnost. To se u francuskom pravnom poretku smatra pitanjem javnog poretka.

Kako bi mogao odlučiti treba li odbiti zahtjev za izvođenje dokaza, francuski sud primatelj zahtjeva uputio je Sudu dva prethodna pitanja.

Nezavisna odvjetnica Tamara Čapeta u svojem mišljenju utvrđuje da se Uredbom 2020/1783 francuskom sudu primatelju zahtjeva **ne omogućuje** da odbije izvršenje zahtjeva za izvođenje dokaza, s obzirom na to da u predmetu o kojem je riječ nije primjenjiv nijedan od razloga za odbijanje takvog zahtjeva, koji su u toj uredbi izrijekom navedeni. **To je tako čak i ako se nacionalno pravilo o kojem je riječ na temelju francuskog prava smatra pitanjem javnog poretka.**

Sud koji je uputio zahtjev usto je pitao bi li izvršenje zahtjeva koji je uputio talijanski sud bilo u suprotnosti s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. To otvara dodatno pitanje o tome kako je u skladu s Poveljom provedeno odvagivanje prava na dostojanstvo tijela preminule osobe, s jedne strane, i prava na poznavanje svojeg podrijetla, s druge strane.

Nezavisna odvjetnica Čapeta smatra da je **pravo na poznavanje svojeg podrijetla zaštićeno kao dio prava na privatni život, u skladu s člankom 7. Povelje**. Istodobno, usporedba nacionalnih pravnih sustava dovodi do zaključka da bi **pravo na poštovanje ljudskog tijela nakon smrti također trebalo smatrati općim načelom prava Unije**. Ističući dvojaku prirodu ljudskog dostojanstva, kao prava i kao načela, nezavisna odvjetnica zaključuje da se **pravo na poštovanje ljudskog tijela može shvatiti kao izraz ljudskog dostojanstva**. Takvo pravo stoga bi trebalo uzeti u obzir pri odlučivanju o tome hoće li se dopustiti ekshumacija tijela u svrhu uzimanja genetskog uzorka. Međutim, pravo na poštovanje ljudskog tijela **nije apsolutno pravo**, barem ne u istom smislu kao pravo na ljudsko dostojanstvo na temelju članka 1. Povelje, **nego ga treba odvagnuti s drugim temeljnim pravima**, kao što je to pravo na poznavanje svojeg podrijetla.

S obzirom na to da **zakonodavac Unije (još) nije odlučio o načinu odvagivanja tih dvaju prava** usklađivanjem pravila o izvođenju dokaza u predmetima o očinstvu, **talijanska i francuska rješenja mogu se razlikovati** i mogu se primjenjivati **sve dok odabrana ravnoteža između tih dvaju prava ne povređuje bit jednog od tih prava**. Stoga nezavisna odvjetnica Čapeta zaključuje da se Poveljom sudu države članice ne zabranjuje da na temelju Uredbe 2020/1783 zatraži izvođenje dokaza uzimanjem genetskih uzoraka *post mortem*, čak i ako preminula osoba tijekom života nije dala svoj pristanak za takvo uzimanje uzoraka.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst mišljenja](#) objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s čitanja mišljenja dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

² [Uredba \(EU\) 2020/1783](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (izvođenje dokaza).